

Sovy: tajemní noční ptáci

Sovy jsou pro člověka od nepaměti symbolem moudrosti. Neslyšně létají nad spící krajinou a tichou nocí se rozléhá jejich tajemný hlas. Během dne ospávají v korunách stromů, ale s přicházející tmou se z nich stávají dokonalí lovci.

Na území České republiky hnízdí 10 druhů sov a v zimě nás vzácně navštíví sovice sněžní a krahujová. Hnízdí v dutinách stromů, na skalních římsách, pod vývraty nebo osídlují opuštěná hnízda dravců. V poslední době se nevyhýbají ani blízkosti lidských sídlišť.

Kořistí těchto nočních ptáků se stávají nejčastěji drobní hlodavci, ale nepohrdnou ani malým ptáčetem, žábou či hmyzem. Dravci a sovy vyvrhují část nestrávené potravy v podobě tzv. vývržků. Jsou to zbytky kostí, chlupů, peří nebo šupin. Dravci většinu kostí stráví, kdežto sovy je z velké části vyvrhnou. Tyto důkazy jejich přítomnosti pak můžeme nalézt pod stromy, kde sovy často odpočívají.

Jejich nejdokonalejším smyslem je zrak, ale svou kořist uloví i v absolutní tmě či

pod vrstvou sněhu. Práci očí v takovém případě přebírá neuvěřitelně výkonný sluch. Ušní otvory mají umístěné asymetricky, levé ucho je výše než pravé. Díky této anomálii zachytí zvuky z mnohem většího prostoru a přesně pak určí polohu i směr pohybující se kořisti i v naprosté tmě.

Sovy vidí velmi dobře i během dne. Oboustranně vyklenutá oční čočka a zvětšená rohovka i zornice jim umožňují využít i nepatrné zlomky světla. Jelikož jsou jejich oči nepohyblivé, mohou sledovat pouze zorné pole před sebou. Tento zdánlivý handicap vyřešily mimořádnou pohyblivostí hlavy. Mohou jí otočit až o 270°. Jak je možné, že si hlavu „neukrotí“? Jejich první krční obratel je s lebkou spojen pouze jediným týlním kloubním hrbolem na rozdíl od savců, kteří mají tyto hrboly dva. Extrémní rotaci je přizpůsobeno i umístění cévního systému. Krční tepny sov nejsou vedeny po stranách krku, ale velmi blízko páteře, takže nemůže dojít k jejich poškození.

Květa Zemanová, dokumentátor Muzea regionu Valašsko